

Braco Levi

Vanda Bruner

Mija Rajner

Sigmund Frojd

Tatjana Cvejic

Ružica Desnica

S. Goldsmit

Lea Goldberg

Olivera Đurašević

Avram Atias

Sadržaj

- 2 Naša polemika: Jevrejin ili ne
- 5 Međuklupski susret u Beogradu
- 7 Zimski seminar
- 9 Seminar u Izraelu
- 12 Sećanja na Pirovac 1977
- 14 Vesti iz klubova
- 15 Mojsije — Egipćanin
- 23 Pesme
- 25 Žuta zvezda
- 26 Tugovanka za Leom Goldberg
- 28 Poslednje pesme
- 30 Sa puta po pustinji
- 35 Jevrejska odeća kroz vekove (III)
- 38 Jevrejska općina u Splitu i Mozes Montefiore
- 42 Ukrštene reči

Dragi prijatelji,

Pred vama je, posle duže pauze, novi broj »Kadime«, i nadamo se da ćete, kao i do sada, svojim gromkim ćutanjem potvrditi da vam se dopao.

Dozvolite, ipak, da vam skrenemo posebnu pažnju na tekst Sigmunda Frojda, oca psihoanalize, u kojem pokušava da dokaže da je Mojsije bio Egipćanin. Njegov esej je nešto »teži« od uobičajenih priloga u »Kadimi«, ali uvereni smo da to neće predstavljati nepremostivu teškoću. Ovaj esej je deo poznate Frojdove studije »Mojsije i monoteizam«, koja će se ove jeseni pojaviti u našim knjižarama. Zahvaljujući mladom prevodiocu Božidaru Zecu, »Kadima« prva u Jugoslaviji objavljuje ovaj, do sada neprevođeni, Frojdov esej.

Ako ti je žena niska, kaže jedna rabinska poslovice, sagni se i šapući joj na uvo. Mi bismo mogli da kažemo: ako ti je pero pri ruci, sagni se i napiši nešto za »Kadimu«. Čekamo!

Redakcija

Naša polemika: Jevreji ili ne?

JEDNO MIŠLJENJE O PRAVOM PUTU

Podsticaj koji nam je Pavle Lebl dao u 37-om broju Kadime odveo nas je u ozbiljna razmišljanja i diskusiju. Većinu mladih mu-či sličan problem nacionalne pripadnosti. Hoćemo li biti Jugosloveni određenog porekla ili jugoslovenski Jevreji, Srbi, Hrvati, Romi? Negativno određenje nije pomoglo. Pa, dajmo onda ono konkretno, ono što jeste. Da ne bih otišla daleko u uopštavanju, reći ću, nadam se, potpuno argumentovano zašto se osećam Jugoslovenkom jevrejskog i srpskog porekla. Moj otac je Jevrej, majka je Srpkinja. Prve reči koje sam izgovorila bile su na srpskohrvatskom. I danas govorim, mislim i osećam na tom jeziku. Volim ovu Jugoslaviju, osećam je svakim delom kao svoju i ne bih je menjala ni za koju drugu zemlju. Sve druge ljude, uključujući i državljane Izraela, primam kao poštovanja dostojne strance, koji mi ni po čemu ne mogu biti bliski kao Jugosloveni. Ali, porekla se ne bih nikada odrekla. Bilo bi to nepošteno ne samo prema roditeljima, nego i prema celoj bogatoj istoriji.

Korene svi imamo, ali zašto bi oni bili podloga za razlike kada mogu itekako da nas zbliže? Hoćemo li novim i dodatnim proglasiti ono što nas razdvaja ili ono što nas zbližava? Hoće li novo i dodatno dovesti do jugoslovenskih Srba, Makedonaca, Jevreja, Albanaca, ili do JUGOSLOVENA različitog porekla? I šta je bolje? Ako se odlučimo za jugoslovenstvo, odbacimo sve komplekse i strahove, i prihvatimo znanje i obrazovanje sa izvora SVIH narodnosti, neće nas ugroziti ni povrediti nikakvo mišljenje sa strane. U tom slučaju možemo reći ko smo i odakle potičemo bez zamucivanja i kompromisa. Tada se neće dogoditi da za neke kažemo »veliki Jevreji« (jer kako bi to bilo ružno reći »veliki Srbi«), već samo »veliki ljudi«. Nadam se da se veličina uskoro neće meriti nacionalnom pripadnošću, jer sve što je veliko pripada svima.

Možda će uskoro ljudi moći da nose Magen David, krstić, petokraku ili polumesec oko vrata, a da to ne bude njihovo versko ili nacionalno opredeljenje, već samo izraz poštovanja prema nečemu u šta su ljudi verovali ili veruju. Suvviše liči na san o Utopiji,

reklo bi se. Ali, u šta da verujemo mi mladi ako ne u nekakav humaniji i manje podeljen svet. A za njega se treba boriti. Stari su pametno rekli: »Prvo ispred svojih vrata počisti«. Zato, ako se oslobodimo predrasuda i postanemo Jugosloveni u Jugoslaviji, možemo pružiti ruku svima, pa im i objasniti u čemu možda greše. Tada će SVAKO moći da razjasni ljudima poput Vivi Ajhler da kod nas rad u jevrejskoj zajednici nije zatvaranje u čauru judaizma, već otvaranje i pružanje saznanja iz te oblasti svima. Sigurno je da ovom stavu ne može biti ozbiljnijih prigovora čak ni od strane religioznih ljudi. Jer, religije su u svojoj suštini humane i većina njih izjednačava ljude. I zašto da nas religiozni ne uvažavaju kada se ovde veoma poštuje svaka veroispovest i svaki religiozan čovek? I ne samo to. Svako ima i slobodu nacionalnog opredeljenja. Postoji li viši stepen ljudskih sloboda? Hoćemo li biti poštteni ako ih na malograđanski način koristimo? Ako kažemo: »Dok se moj komšija taj i taj deklarise kao, recimo, Srbin ili Hrvat, dotle ću ja kao Jevrej«, nismo li gori od onih nazadnih? Uviđamo njihove greške, a ponašamo se kao oni, samo iz inata.

Svi smo mi ubeđeni u ispravnost svojih shvatanja, a možda mnogo grešimo. Pozovimo zato sve da nam kažu nešto o tome da li treba da budemo Jevreji ili Jugosloveni, i zašto. Možda će nam pravu pomoć pružiti naši roditelji koji su imali prilike da iskuse i manje slobodan život nego što je naš.

Rebeka Rudan

BITI JEVEJIN U DVADESETOM VEKU

Biti Jevrejin u dvadesetom veku znači:
 Ponuđen ti je dar.
 Ako odbiješ, čemu si sklon,
 Ako poželiš da postaneš nevidljiv:
 Samo ćeš odabrati smrt duha, mrtvo bezumlje.
 Ako prihvatiš: dobijaš pun život,
 Ali i pune agonije.
 Strepiš uveče u lavirintu krvi,
 Pripadaš onima koji se nikad ne predaju:
 A gore — Bog: talac među taocima.

Prihvatiti dar znači prihvatiti mučenje.
 Ne samo mučenje tela, idzvojenost,
 Pokazivanje prstom, udarce:
 Premda i do toga može doći.
 Ne to. Evo o čemu se radi:
 Uči će u tebe plodonosan duh, moćan,
 Kao garancija svake ljudske slobode,
 Svake želje da se bude slobodan.
 I dok bude rastrzao
 Tvoj san, tvoj mir, tvoja htenja:
 Patićeš
 Što si se usudio da živiš za nemoguće.

Napomena: Ova pesma, koja predstavlja moj prilog polemici, nastala je kao slobodan prevod, skoro imitacija, istoimene pesme američke pesnikinje Mjuriel Rukejser.

David Albahari

Međuklupski susret u Beogradu

Beograd je bio domaćin tradicionalnog novembarskog Međuklupskog susreta jevrejske omladine Jugoslavije. Broj učesnika je prema očekivanju, bio mali, s obzirom na smanjeno interesovanje naše omladine za susrete te vrste. Zaista, ako se prisetimo svih dosadašnjih susreta, ne samo novembarskih, videćemo da nas je u poslednje vreme na njima sve manje, i da je, što je najžalosnije, sve manje jasno zašto ih uopšte organizujemo. Naravno, dobronamerna i ozbiljna analiza ove pojave odvela bi nas na krivudave staze diskusije o našem identitetu, o obeležju koje ti susreti imaju ili nemaju, kao i o našem statusu u jevrejskim zajednicama uopšte. Nedostatak spisateljske veštine uskraćuje mi mogućnost da napišem sve što mislim o tome, ali bih zamolio uvaženog čitaoca da me ovde ne shvati kao pesimistu, već naprotiv, kao optimistu koji pokušava da bude realan u sagledavanju problema naše zajednice. Na kraju krajeva, moj zadatak je da napišem izveštaj sa Međuklupskog susreta. Možda bi, stoga, samo trebalo nabrojati sastanke, predavanja, predavače, i optimistički završiti rečima »sve u svemu, susret je uspeo«. Ali, susret nije, »sve u svemu, uspeo«. Susret će, sve u svemu, sve manje uspevati ako i dalje budemo samo slušali optimističke izlive bez ikakve osnove, koji su, ko zna zašto mi se to čini, u suštini pesimistički. Vi, koje ti susreti i dalje zanimaju, kažite, pišite, predlažite, ne dozvolite da i dalje sedimo u opštinskim prostorijama kao drvene lutke. Ko će nam naše susrete učiniti prijatnim ako ne mi sami? Zato iskažite svoje mišljenje o celoj stvari. Možda sam ja običan pesimista, i možda su stvarno naši susreti, »sve u svemu, uspeli«.

U subotu, 26. novembra, proveli smo večer sa prevodiocem i književnikom Dragoslavom Andrićem, čovekom izuzetnog šarma, pravim majstorom svog zanata. U nedelju, 27. novembra, održan je radni sastanak o radu u klubovima i o podsticaju razvijanja »istog u istima«. Sećam se ranijih sastanaka te vrste, na kojima je studiozno sačinjavan plan rada i deljeni zadaci, ali rezultata nema, pa nema. Šta mislite o tome?

U ponedeljak, 28. novembra, Eugen Verber je održao zanimljivo predavanje o kumranskim svcicama. U utorak pre podne predsednik beogradske opštine Stevan Levi govorio je o nedavno odr-

žanom sastanku Svetskog jevrejskog kongresa u Vašingtonu, a popodne smo obišli zoološki vrt i Vojni muzej na Kalemegdanu. Istog dana, uveče, Aleksandar Mošić je održao zanimljivo predavanje, ilustrovano slajdovima, o jevrejskom groblju u Pragu, a zatim o Indiji, zemlji koju izvrsno poznaje.

Sreda, 30. novembar, istorijski dan: fudbalski susret Jugoslavija — Španija, i naš rastanak. Naravno, svake večeri održavala se »igranka« (nije se igralo, samo se slušala muzika).

Pa, kada se sve sabere, reći ćete vi koji niste bili na susretu, i nije tako loše. Stvarno je to čudno: uvek ispadne da je, »sve u svemu, uspelo«, a nas sve manje i manje.

Braco Levi

Zimski seminar

U Beogradu je od 20—25. januara ove godine održan tzv. Zimski seminar, namenjen mladim aktivistima iz svih klubova naše zemlje. O njegovoj realizaciji i programu diskutovano se na sastanku proširene Komisije za rad sa omladinom početkom decembra. Kao tema seminara prihvaćena su dva praznika: Purim i Pesah. Učešće je bilo malo, ali zato kvalitetno (bez pretenzija na skromnost), i to: Mia Rajner i Rut Bing iz Zagreba, Blanka Musafi-ja iz Zrenjanina, Isidor Gaon iz Sarajeva, Rahela Garbin i Saša Kabiljo iz Splita, Ana Lebl i ja iz Beograda. Smeštaj je bio prvoklasan — hotel »Toplice« prekoputa Saveza, što ipak nije sprečilo svaki- dašnja zakašnjanja, a obedovalo se u kafeteriji »Zagreb«, neda- leko od hotela.

Rad seminara je započeo predavanjem Eugena Verbera, koji je svoju nesebičnu pomoć pružao tokom celog seminara. Predavanje »Tri praznika slobode — Pesah, Purim i Hanuka« bilo je dopunjeno izlaganjem Brace Levija »Neki sefardski običaji za Pu- rim«. Sledećeg prepodneva Paja Lebl je, koristeći svoje oratorske sposobnosti, pročitao »Knjigu o Esteri«. Zbog nedovoljnog broja »seminarista« za rad u dve grupe, odlučili smo se samo za obradu Purima. O njemu ste već imali prilike da čitate u 34. broju »Kadi- me«, u rubrici »Iz Pinkasa moga, vama, da ne zaboravite«. Nasta-

ANI PURIM

A - NI PU-RIM, A - NI PU-RIM SA-ME-AH U'M-VA - DE - AH, HA-
HEI-DAD PU-RIM, HEI-DAD PU-RIM HA-KU TOF U'M-OIL-TA - JIM, LOI-
RA-BI PU-RIM, RA-BI PU-RIM E-MOR NA-LI MA - DU - A , MA -

-LO RAK PA'-AM BA ŠA - NA A - VO LE HI-TA - RE - AH. LA, LA...
-HI VI-TEN U - VA PU - RIM L' - HO - DEŠ L' - HOD - ŠA - JIM.
-DU - A LO JA - HOC PU - RIM RA - HA - JIM BA - ŠA - VA - A.

LA, LA...

vak seminara je protekao u upoznavanju sa metodima dramatizacije, o čemu je govorio David Albahari.

Posle žučnih rasprava o tipu programa koji treba da pripreмимо, složili smo se da to bude jedna varijanta »purimšpila«. Izvođenje »purimšpila« je običaj za ovaj praznik, a to je, u stvari, dramatizacija biblijske priče o Esteri, Hamanu, Mordehaju i Ahašveru. Jedno prepodne je proteklo u pravljenju maski, tj. kostima, a već podeljene uloge su stalno menjane, sve dok nismo pronašli pravu kombinaciju. Uvežbavanje i idejno formiranje (svako je imao po deset novih predloga svakog dana) trajalo je tri dana. Usput smo učili purimske pesme, a uz Barbaru Mitlmen smo i zaplesali. Premijera drame u režiji Davida Albaharija (režija je bila kolektivna — primedba D. A.), koji je zaslužio orden za strpljenje, izvedena je 24. januara uveče pred krugom »odabраниh« gledalaca. Iso kao kralj Ahašver i Ana u ulozi Hamana su dobili »nagradu publike«, i biće — kako doznajemo — predloženi za Oskara.

Program seminara je obuhvatio i odlazak u Novi Sad, 23. januara, na 36. godišnjicu novosadske racije. Položili smo tom prilikom venac na spomenik žrtvama fašizma koji se nalazi na keju, posetili Petrovaradin i tvrđavu, a zatim — malo promrzli — prisustvovali prikladnom programu u novosadskoj opštini. Predsednik opštine nas je pozdravio, zatim je o raciji govorio dr Kovač, a posle je dr Kadelburg izvestio prisutne o sastanku Generalnog saveta Svetskog jevrejskog kongresa u Vašingtonu. Dobili smo čaj i brda sendviča, koje i pored najiskrenijih pokušaja nismo uspeli da pojedemo do kraja. Jedino što je nedostajalo skupu bili su — novosadski omladinci.

Završna ocena seminara, izrečena poslednje večeri, glasila je: vrlo dobro. Svi su otišli iz Beograda obogaćeni novim znanjem, stečenim na novi i interesantan način. Tempo nije bio naporan, za neke i previše spor. Predloženo je da ubuduće bude više raznovr-

HAG PURIM

HAG PU-RIM, HAG PU-RIM, HAG GA-DOL HA LA'J-HU-DIM. NA-SE-HOT,
HAG PU-RIM, HAG PU-RIM, ZE EL-ZE SOL-MIN HA-NOT. MAN-HA-DIN,

RA-A-SA-NIM, ZMI-ROT RI-KU-DIM. HA-VA NA-RI-SA RAŠ-RAŠ, RAŠ,
MAN-TA-NIM, TIEL-NIM MI-GPA-NOT.

HA-VA NA-KI-SA RAŠ, RAŠ, RAŠ, HA-VA NA-RI-SA RAŠ, RAŠ, RAŠ BA-RAA-JA-NIM

snih tema, ali sve u svemu, seminar je uspeo na naše veliko zadovoljstvo, naročito posle velikog »fijaska« prošlogodišnjeg »seminara«.

Purim se ove godine slavi sredinom marta, pa će tada, nadam se, svi moći da osele rezultate rada ovog seminara, što je i bila njegova svrha.

Vanda Bruner

Seminar u Izraelu

Iz Jeruzalema sam se vratila tek pred nekoliko dana i još uvijek mi je teško da se priviknem na jutarnji mraz i hladnoću Beograda, na činjenicu da se vozim GSP-ovim trolejbusom, a ne EGGED-ovim autobusom, i da nema više falafela, humusa, pomela, već da opet švrljam Knez Mihajlovom u pauzi između predavanja. Upravo zato se nadam da je ovaj »izveštaj« možda došao u pravi čas da sve ove utiske i doživljaje, koji još leže nesređeni na gomili, sakupi i složi u jednu kutiju sa naljepnicom — Seminar u Izraelu.

Ali, da počnem od početka. Što se tiče izbora mene — kao učesnika seminara, okolnosti su bile prilično neuobičajene i ostavile mi vremena tek za nekoliko telefonskih razgovora, noćno pakovanja kofera, prijepodneвно sređivanje viza i popodnevi let za Atenu zajedno sa Barbarom koja je također bila učesnik. Veče i naredno prijepodne u Ateni protekli su nam vrlo brzo u tumaranju Plakom i iščekivanju leta za Tel Aviv. Konačno, u utorak predvečer spustili smo se na aerodrom »Ben Gurion« i kroz nepuna dva sata stigle šerutom do naše krajnje tačke puta, Kirijat Morije u Jeruzalemu. Činjenica da nas nitko nije očekivao, niti imao pojma da dolazimo, nije nas suviše obeshabrilila; zahvaljujući predusretljivosti neke grupe seminarista iz Australije prespavale smo noć

u dvije posuđene vreće za spavanje. Sutrašnji dan (seminar je službeno počinjao tek u četvrtak, 22. XII) imali smo više sreće. Već ujutro upoznale smo mnogima već poznatog Haima Acica i njegovu »desnu ruku«, malog simpatičnog bradatog Rika, koji su nam pomogli da se smestimo u za nas određene sobe, upoznali nas sa rasporedom rada na seminaru, i dali — slobodan dan.

Ponovni dodir sa bijelim kamenom Jeruzalema, sa njegovim zidinama, kupolama i tornjevima u jarkom suncu, toliko neobičnom za nas u ovo doba godine, bio je neizmjereno snažan. Stari grad sa svojim mirođijama, gužvom, šarenilom kefija i haljina što se njišu na vjetru, zarobio je potpuno taj prvi dan među svojim uskim, kamenim uličicama.

No, konačno, u četvrtak je seminar stvarno počeo. U toku prethodnog dana stigli su manje-više svi učesnici, a neki su pristizali i kasnije. Sve u svemu, bilo nas je osamnaest iz devet zemalja Evrope. (Švedska, Holandija, Engleska, Belgija, Francuska, Švicarska, Austrija, Italija i Jugoslavija). Prvi susret prošao je u međusobnom upoznavanju učesnika, te upoznavanju učesnika sa nekima od predavača i organizatora seminara. Zatim smo bili upoznati sa programom, koji je bio razdijeljen u tri etape. Prvi dio se odnosio na početnih pet dana proboravljenih u Jeruzalemu, a namenjenih za upoznavanje sa materijalom i tehničkim pomagalicama, što točnije znači da smo tih prvih pet dana proveli u slušanju vrlo interesantnih predavanja, poseti Jad Vašemu i gledanju niza audio-vizuelnih programa i filmova. Ovdje treba istaći da je sve to bilo usmjereno prema samoj temi seminara, koja je glasila: »Antisemitizam, anticionizam i genocid«. Kasnije je došlo do nespozuma u vezi sa temom seminara, budući da se uglavnom potencirao antisemitizam i anticionizam od strane Arapa u odnosu na Izrael, a ne to isto projicirano na zbivanja u današnjoj Evropi, zbog čega su neki učesnici i došli na seminar. No, kasnije su se uzbuđeni duhovi lagano smirili, pa nije nastao problem suviše širokih razmera.

Druga etapa seminara odnosila se na ekskurziju u trajanju od četiri dana, koja je bila usmjerena na odnose između Arapa, Druza i Jevreja na području Izraela, te na odnose Arapa izvan Izraela (Jordan, Libanon, Sirija) i Izraela. Prateći kartu Izraela, put nas je najprije vodio južno od Jeruzalema prema Jerihonu i granici sa Jordanom, zatim uz rijeku Jordan do jednog (od dva postojećih) graničnog prelaza sa Jordanom, do mosta Alenbi. Zatim gore, sve do Metule koja se smjestila na tromedi Izraela, Libanona i Sirije. U daljem kruženju po Golanskoj visoravni bile su uključene

posete naselju Kirijat Šmona, zatim druzijskom selu Bet Djan, Cfatu, spuštanje prema obali, arapskom selu Švaram i Haifi, gdje je ujedno bio i kraj našeg puta.

Još prije no što smo pošli, svatko je odlučio u kojoj će grupi da radi. Izbor je bio moguć između video-grupe, audio-vizuelne, studentskih publikacija, izložbe fotografija i tzv. dinamičke grupe. Budući da nas je bio manji broj, smatrali su da će svatko moći da radi u dvije grupe, što se međutim u poslednjoj fazi seminara pokazalo kao prilično teško, pa se stvarni rad pojedinaca sveo na jednu grupu.

Prema tome, svatko je u toku ekskurzije radio u okviru zadatka i cilja svoje grupe (snimanje, fotografiranje, intervjuiranje, zapisivanje). Susreti, razgovori i predavanja u toku puta bili su izuzetno interesantni i mislim da su mnogim učesnicima seminara pružili jednu novu i neobičajenu sliku Izraela, i vrlo zamršenih odnosa njegovog stanovništva uz granice.

Nakon neobično provedenog dočeka Nove godine na ulicama Tel Aviva, vratili smo se u Jeruzalem, na poslednju fazu seminara, koja bi se mogla okarakterizirati kao izrazito radna. Tih zadnjih pet dana sve grupe su prilično neumorno radile u svojim »radio-nicama«, donoseći uz pomoć slike, filma, zvuka, riječi ili pokreta utiske, ideje i poglede na sve ono što smo vidjeli, čuli i saznali. Zadnje veće proteklo je u doista prisnoj atmosferi izmorenih i neispavanih učesnika seminara, kad je svaka grupa prikazala svoj program, odnosno rezultat rada proteklih nekoliko dana (izložba postera, fotografije, audio-vizuelni program, video-program itd).

Sad tek shvaćam koliko smo onda bili iscrpljeni i željni dobrog osmočasovnog sna, te smo se rastali skoro onako slučajno, do sutrašnjeg doručka — a sigurna sam da je tek svakom postalo jasno da je seminar gotov dok je kroz prozorčić svog aviona gledao na poslednju usku liniju plave zemlje i bjelog ruba valova uz nju.

Mija Rajner

Sećanja na Pirovac 1977.

MOJ SUSRET S VAMA

Znala sam da se sastajete. Čini mi se od rođenja. Ali eto, tek sad sam došla.

Asfalt koji se topi. Spržena zemlja, oskudni maslinjak. Miris dalmatinskog ružmarina. Plavetnilo neba i mora. Ugledavši vas činilo mi se da sam već bila i tu, i tamo, i svugdje s vama i da vas poznajem ne samo iz »Kadime« ili pričanja prijatelja, već da vas poznajem oduvijek, od jučer, od malo prije, tek što se rastasmo i evo opet smo se sreli da bi bili zajedno. I bila sam sretna, zadovoljna, bezbrižna pa su pitanja mogla da se zamijene šalom i pjesmom, što je postojalo do zadnjeg trena zaista lijepog, nezaboravnog ljetovanja.

Ugodno me iznenadila lokacija objekta, a naročito u odnosu na naniznost onih u industrijskom turizmu. I mislim da je objekt onakav kakav nam treba, i kakav nas može zadovoljiti. Da li će biti dovoljno i svrsishodno iskorišten — ovisi samo o nama. A more: priča se da je preplitko ili muljevito, ili prljavo ili ... Ne mogu se složiti s time. Mulj se ne mora uskomešati, već kod školjkare je dubina i za kontinentalne podvodne ribolovce. Jedina je mana što nema uopće nafte te se ne može od jednog kupanja postići zlatno-brončani ten, kojeg se ni nakon petnaest dana svakodnevnog tuširanja čak ni toplom vodom ne može baš tako lako skinuti.

Još sam bila puna sunca, misli na vas, uspomena i sjećanja na održane programe, predivan izlet na Kornate, izbor naših djevojaka za Miss Pirovca '77 i završne roštijijade, i već sam imala mogućnost da budemo ponovo zajedno, ali sad u Beogradu, jer vrijeme je tako brzo prošlo.

Nela Musafia

PRVO LJETOVANJE U PIROVCU

Kao i svake godine tako i ove poslije uspješnog završetka školskih obaveza, braco i ja stavili smo školske torbe u kut i zajedno sa roditeljima stvarali plan za odmor. Iznenada nam je sinula ideja da po prvi put ljetujemo bez roditelja u društvu svojih vršnjaka. Odlučili smo se da ljetujemo u Pirovcu u odmaralištu našeg Saveza. U odmaralištu u Pirovcu čuli smo dosta toga, pa smo odlučili da ove godine sprovedemo ljetovanje baš tamo. Nismo ni u snu očekivali da će nam tamo biti tako lijepo. Organizacija je zaista bila na visini. Kada smo stigli u Pirovac, doček je bio vrlo prisan, mnogo ljepši nego što smo očekivali. Svaki dan koji smo tamo proveli bio je posebno lijep i interesantan. Kupali smo se i sunčali, igrali, šalili, ali u isto vrijeme nismo zaboravili da u Pirovcu treba nešto i da se nauči. Učili smo dosta toga o običajima i povjesti Jevreja, pjevali smo na hebrejskom, učili ivrit, plesali i slušali poučna predavanja. Za nas koji smo vrlo malo znali o jevrejstvu sve ovo značilo je jako mnogo. Naprosto, bili smo oduševljeni. Ubrzo je nestalo straha da će nam u Pirovcu možda biti dosadno, nego smo žalili za svakim danom koji je naizgled tako brzo prolazio.

Vaspitači su bili jako dobri, imali su mnogo razumijevanja za nas mlade, iako mi baš uvijek nismo bili najbolji.

Hrana je odlična, kao i smještaj. Za nas će period od 1. 7. do 20. 7. 1977. godine ostati nezaboravan i uvijek ćemo ga se sa zadovoljstvom sjećati. Ove dane provela sam u društvu simpatične i pametne djece iz raznih krajeva naše zemlje, pa čak i sa drugog kontinenta. Zato preporučujem svim pionirima i omladincima da dođu i ljetuju u Pirovcu uvjereni da se neće pokajati, nego da će biti zadovoljni kao što smo bili mi. Njihove roditelje pozdravljamo sa željom da svoju djecu pošalju u Pirovac u što većem broju, kako bi susret u Pirovcu 1978. godine, kao i narednih, bio što masovniji i ljepši.

Š A L O M I

Biljana Papo